

Històries de vida | Salut Tortosa

Un servei poc visible que també salva vides

El servei de neteja de Salut Tortosa, format per 54 professionals altament especialitzats, és un engranatge discret però imprescindible per a garantir la seguretat dels pacients de l'Hospital Santa Creu de Jesús i la Clínica Terres de l'Ebre

A primera hora del matí, quan els passadissos de l'Hospital Santa Creu de Jesús encara respiren silenci, algú ja hi ha passat abans. No es veu, però es nota. Les superfícies brillen, les habitacions estan a punt i els espais sensibles han sigut revisats amb meticulositat. La neteja hospitalària és, sovint, una faena invisible. Però sense ella, res no funcionaria. El servei de neteja de Salut Tortosa, que inclou l'Hospital Santa Creu de Jesús i la Clínica Terres de l'Ebre, compta amb 54 professionals —40 a l'hospital i 14 a la clínica— que treballen cada dia seguint protocols estrictes de salut pública. No és com netejar un hotel. Tampoc una casa. Aquí el nivell d'exigència és un altre.

PROTOCOLS SENSE MARGE

D'ERROR

Raquel Cáceres, responsable del servei de neteja de Salut Tortosa, ho deixa clar des del principi: **“La neteja hospitalària no és com la domèstica; aquí tenim a les nostres mans la salut de les persones, i també la nostra pròpia”**. Cada tasca està pautada fins al més mínim detall. Cada producte té una funció específica. Cada espai exigeix un nivell de desinfecció diferent.

Els quiròfans són un dels punts més sensibles. Una habitació es neteja una vegada al dia, però un quiròfan requereix diversos processos consecutius: recollida, neteja i desinfecció, amb productes específics i nivells d'exigència molt més elevats. Les urgències, per la seua banda, amb un trànsit constant de persones, demanen una presència permanent del servei. **“En la nostra faena no tenim marge per a l'error; cal ser extremadament escrupoloses”**, subratlla Cáceres.

Les habitacions d'aïllament —ja siga per malalties infeccioses o per pacients immunodeprimits— exigeixen, a més, l'ús d'equips de protecció individual (EPI). Una pràctica que es va generalitzar arran de la pandè-

La responsable del servei de neteja de l'Hospital Santa Creu i de la Clínica Terres de l'Ebre, Raquel Cáceres, amb dos de les treballadores més veteranes, Asunción Serral i María José Cid.

FEINA ESPECIALITZADA

“54 professionals garantixen la higiene i la desinfecció seguint protocols estrictes”

mia i que avui forma part de la rutina habitual.

LA COVID, UN ABANS I UN DESPRÉS

La pandèmia va transformar la manera de treballar del servei. Els circuits per a limitar el risc d'infecció,

ESPAIS CRÍTICS

“Quiròfans, urgències i espais d'aïllament requereixen un alt nivell de professionalitat”

el control exhaustiu de sabates i mans, i la consciència col·lectiva sobre la importància de la higiene, van donar un nou estatus a una professió que massa sovint havia passat desapercebuda. **“La covid ens va fer més expertes, va millorar la coordinació i ens va donar un major reco-**

RECONeixEMENT

“La pandèmia va visibilitzar un servei essencial i en va millorar la coordinació i professionalització”

neixement”, assegura Cáceres. I afegeix que la gent, en general, ha pres més consciència: sap que la manca de neteja comporta riscos reals.

El control de qualitat és constant. La Comissió de Qualitat i Seguiment del Pacient pren mostres periòdiques per a analitzar els espais i ga-

rantir que estan lliures de bacteris. Cada mes se fa una auditoria de desinfecció sense avís previ. Cap treballadora en sap el dia exacte, però tampoc no els preocupa: si fan bé la faena, els resultats parlen per si sols. Estos estàndards són els que acrediten per a obtenir les certificacions de qualitat corresponents.

MÉS QUE NETEJAR

El servei de neteja està transversalment i plenament integrat en l'organització. Els professionals parlen directament amb els equips mèdics: per a programar la neteja d'un quiròfan, per exemple, cal saber prèviament quina intervenció es farà i quina previsió de residus se generarà. És una faena compartida, on cada detall compta.

A l'Hospital Santa Creu, on els pacients fan estades llargues, el vincle humà és inevitable. Asunción Serral, netejadora de la Clínica Terres de l'Ebre —on el pacient és més de pas—, ho posa en perspectiva: **“La gent potser no ho veu, però la nostra faena és clau perquè tot funcione bé”**.

María José Cid, amb més de quaranta anys a l'hospital, ha après que la relació amb els pacients va molt més enllà de passar el drap. Molt sovint, explica, acaba fent de confessor de persones que dipositen en ella les seues confidències i els seus maldecaps. El pacient que no té a ningú troba, de vegades, una presència de confiança en qui entra cada dia a la seua habitació.

FUTUR

De cara al futur, els reptes passen per introduir procediments mecànics que modernitzen una faena que continua sent, en gran part, artesanal. I per a trencar una altra barrera: la d'un sector encara molt feminitzat, on els hòmens continuen sent una raresa, malgrat que en altres països és del tot habitual trobar-los en els serveis de neteja hospitalària.

QUARANTA ANYS I UN RANXO D'ARRÒS

María José Cid va entrar a l'Hospital Santa Creu de Jesús quan el centre era un altre món. Literalment. Allò que avui és un hospital d'atenció intermèdia de referència era llavors, alhora, hospital i asil. No hi havia habitacions individuals: els pacients estaven en grans pavellons oberts, amb un ambient que ella descriu com **“una mica militar, com un quarter”**. Ho portaven les monges. Les dones de la neteja feien una

mica de tot. Diumenge tocava arròs, i elles ajudaven a repartir el ranxo. I també, encara que avui sone extravagant, el vi i el tabac per als pacients que ho demanaven. Dissabte era el dia de la dutxa: recollien les sabates i les gorres dels pacients i les rentaven amb sabó moll. Quaranta anys després, Cid continua venint cada matí. La faena ha canviat, diu, **“però, en essència, fem el mateix”**.

Un espai patrocinat per:

